

“...la tendensa a
dovré meno paròle
për via dël fàit che
ij message scrit ancheuj
a son pì sech...”

Dj'arsercador a l'han analisà sent milion ëd paròle an inglèis, spagnèul e ebreo dal 1800 al 2008 con ël but ëd vèdde come che na lenga as trasforma arlongh ël temp. L'articòl as peul lese ambelessi:

<http://tinyurl.com/cn7oaqg>.

L'arserca a l'é stàita possibila mersi a Google books, che da pòch a l'ha rendù disponibil an sla ragnà un database 'd paròle an set

lenghe, dòp avèj scansionà apoprè 'l 4% dij liber dël mond. (Sòn a pòrta dij problema gròss an sël dirit d'autor tut àutr che arsòlt.)

L'articòl a l'é motoben tècnich, ma le conclusion a son ciàire: **ant ël mond digital le paròle a meuro an manera pì lesta rispet a cole ch'a nasso**. An particolar, **ant j'ùltim vint'agn a son mortje pì paròle che an tuti ij period precedent**. (Sòn a deuv nen maravijà, se i consideroma che n'arserca d'IBM a dis che 'l 90% dij dàit esistent ant ël mond a son stàit creà ant j'ùltim doi agn.)

Na conclusion possibila an sël motiv, sugeria da j'arsercador, a l'é da sèrché ant ij coretor ortogràfich e – ant l'istess temp – ant la tendensa a dovré meno paròle për via dël fàit che ij message scrit ancheuj a son pì sech, con ij sms e via fòrt. Èdcò 'l fàit che l'inglèis a sia diventà la lenga 'd comunicassion internassional ant ël camp dla siensa, bele se pòchi studios (an percentual) a son ëd lenga mare, a peul esse na spiegassion.

I son ciamame alora: **e al piemontèis lòn ch'a-i càpita?** E i son rëspondume che, bele se për motiv diferent (minor usagi), la tendensa a l'é cola. E nen për butela sempe an poesia, ma a l'é vnume an ment **A l'é smortasse pian**, un bel tòch ëd Valerio Rolon:

*Ancheuj l'é mòrta na paròla veja
ch'a na contava già milanta e pi
ma gnun a l'é antajassne e fin-a mi
rivà an artard
i l'hai savulo pròpi mach pr'asard.
A l'é andassne d'ancheuj o forse già
da jer... 'ma serti vej che gnun lo sa
e cand ch'a-i treuvo a son già bele mòrt.
Chila a l'ha nen avù pi bon-a sòrt
e di ch'a l'era bela, pien-a 'd sust,
ëd cole che a dovreje al moment giust
a diso ciàir e tond lòn ch'as veul di.
As prononsiava... arcòrdo bele pi,
mi, pròpi mi, con tuta mia babia
i sai pì gnanca com as ëscrivia!
Sai mach che an mila e mila a l'han dovrà
e brajala, piorala, ciosonala.
An tanti a l'han rijula con ël cheur
pien ëd boneur;
an vaire ch'a l'han dila
disend sò amor a chiel, soa bin a chila,
e chi ch'a l'ha sacrala ant l'orassion
a l'ha arseivù 'l pèrdon.
Adess l'é mòrta e da si 'mpò 'd soa stòria
pi gnun l'avrà memòria.
Òh i lo sai pro che antorn a-i na j'é tante
ëd ròbe pi amportante
doleurie e sangonante
che i veuj che me magon për lòn ch'a peul
a peussa tenje tute e tut ël deul
ëd tut ël mond. Ma ancheuj drinta a col tut
ël mond l'é 'mpòch pi mut.
(A l'é smortasse pian coma na giòla
n'àutra nòsta paròla!)*

Le leggi statistiche për le paròle

Torna il festival delle cose buone: ISCREAM FESTIVAL! ISCREAM è un modo per stare tutti insieme, per avvicinarsi e sperimentare nuovi modi di pensare, ascoltare, fare e mangiare. Nuovi modi di sentire e farsi sentire. Tre giorni di festa con grande musica (Nobraino, Nicolò Carnesi, Figli di Madre Ignota, Traffic Light Orchestra e molti altri), organizzati dall'associazione Iscream, presso il Teatro all'aperto dell'Agrigelateria San Pè, Poirino (TO), con il patrocinio del Comune di Poirino e della

Provincia di Torino. L'ingresso è gratuito, così come i laboratori didattici pomeridiani per bambini, i corsi di Fotografia e di Scrittura creativa della Scuola Holden. Per il ristoro si ringraziano Eataly, Le Baladin, Caffè Vergano e ovviamente l'Agrigelateria San Pè. Inizio concerti ore 19. Per info: www.iscreamfestival.it

Cascina San Pietro, 29/A
Poirino (TO)
Tel. e Fax: 011.945.26.51
info@agrigelateria.eu
www.agrigelateria.it